

Nr 139.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1935 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till kostnader för årlig taxering jämte en i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 4 januari 1935 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov i avseende å sjunde huvudtiteln under budgetåret 1935/1936 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, föreslagit riksdagen (punkt 34, sid. 103) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till kostnader för årlig taxering för budgetåret 1935/1936 beräkna ett förslagsanslag av 2,850,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 22 februari 1935 dagtecknad proposition, nr 149, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, föreslagit riksdagen att till kostnader för årlig taxering för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 2,900,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *E. Laurén* m. fl. väckt motion, nr 276, vari hemställts, att riksdagen behagade höja det av Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln punkt [34] upptagna anslaget till taxeringskostnader med 350,000 kronor eller till 3,200,000 kronor.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört huvudsakligen följande:

»Vid 1934 års riksdag föreslogs i motionen nr 205 i andra kammaren av herr *Linnér* m. fl. en höjning av anslaget till årlig taxering från av Kungl. Maj:t föreslagna 2,700,000 kronor till 3,200,000 kronor. Motionen avstyrktes emellertid av statsutskottet och avslogs av riksdagen.

Utfi motionen såväl som vid densamma fogade utlåtanden från ett tiotal länsstyrelser och prövningsnämnder hävdades, att den till ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna utgående ersättningen för det arbete och ansvar, som vilade på dem, genom under de senare åren vidtagna sänkningarna av anslaget blivit för låga. Det framhölls, att svårigheter mer och mer uppstodo att erhålla kvalificerat folk för det grannliga

och krävande arbetet och att deklara-tionskontrollen bleve lidande därpå, att ordförandena i brist på medel ej kunde anställa nödiga biträden för utförande av de visserligen enklare men dock tidskrävande göromålen med uppgiftssortering, längdföring och uträkningar. Det framhölls särskilt, att nämndernas arbete är grundläggande för hela taxeringen och att det vore av yttersta vikt, att detta arbete verkställdes med noggrannhet och omsorg. En slapp kontroll av deklara-tionerna spiller stora belopp för staten, kommunerna och övriga beskattande myndigheter. Som exempel huru viktig denna granskning är framhölls, att i ett län, där antalet avvikelser från deklara-tionerna räknats, dessa avvikelser uppginge till ej mindre än 16 procent av hela antalet avgivna deklara-tioner.

Motionen avstyrktes som sagt av statsutskottet och avslogs av riksdagen, men då vi nu på nytt upptaga frågan tillåta vi oss hänvisa till densamma. Dessutom vilja vi tillägga, att de ideliga prutningarna på arvoden till taxeringsnämndsordförandena och kronoombuden överallt väckt misstämning. Man har mottagit uppdraget på hösten ena året, sökt fullgöra det efter bästa förmåga men funnit när arvodet erhållits — flera månader efter arbetets slut — att någon återgång till de närmast efter nya kommunalskattelagens tillämpning utgående beloppen ej skett. Och ändå ansågos dessa arvoden för låga (statsverkspropositionen 1930, sjunde huvudtiteln, sid. 136—139). Denna undervärdering av arbetet, som tagit sig uttryck i naggandet på arvodena, och de obehag, som äro förknippade med detsamma, verkar, särskilt i de mindre distrikten där arvodets storlek ej spelar så stor roll, därhän, att de lämpligaste personerna ej vilja befatta sig med taxeringsarbetet. Och dock kräver detta arbete både erfarenhet i kommunalskattelagarna och kännedom om de skattskyldiga, deras ekonomiska ställning och förvärvskällor. Dessa egenskaper besittas ej av vem som helst.

Den stora sänkningen i anslaget, som skedde vid 1932 och 1933 års riksdagar, den första grundad på en felaktig uppfattning av arbetets omfång, har på de flesta håll icke kompenserats genom anslagets höjning 1934, och det torde väl vara fråga om huruvida någon nämnvärd förbättring kan åstadkommas genom den i årets statsverksproposition under punkt [34] i sjunde huvudtiteln föreslagna höjningen av anslaget. Även om riksdagen kommer att antaga en bebådad omläggning av taxeringsväsendet kan denna omläggning ej komma till stånd så tidigt, att den kan bidra till någon lättnad i ordförandenas och kronoombudens arbeten 1935.»

Vid prövning av förevarande anslagsfråga har utskottet i likhet med Kungl. Maj:t och motionärerna ansett en höjning av det för innevarande budgetår för ändamålet beviljade anslagsbeloppet ofrånkomlig. Att, på sätt motionsvis föreslagits, vidtaga en höjning av anslaget för nästkommande budgetår med 500,000 kronor, har utskottet dock icke kunnat förorda, men utskottet har med hänsyn till vad i motionen anförts rörande

Utskottet.

anslagets knapphet ansett sig böra tillstyrka, att anslaget bestämmes till 3,000,000 kronor eller sålunda 100,000 kronor mer än Kungl. Maj:t ifrågasatt uti propositionen nr 149.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förvarande förslag och herr Lauréns m. fl. ovanberörda motion, II: 276, till kostnader för årlig taxering för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 3,000,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 138.
